

31.12. 2017

1. neděle po Vánocích

Já jsem Alfa i Omega, praví Pán Bůh, ten, který jest a který byl a který přichází, Všemohoucí. (Zj 1,8)

Lítostivý a milostivý jest Hospodin, dlouhoshovívající a mnohého milosrdenství. (Žalm 103,8 - Heslo pro dnešní neděli)

Píseň: 304 *V tmách čekáme tvůj, Kriste, jas*

Modlitba:

Pane Bože,

je poslední den roku, toho našeho lidského, občanského. Jsme rádi, že se i v tento den můžeme obracet k tobě. Uvědomovat si tě, chválit, děkovat. Děkujeme, že můžeme věřit, spoléhat se. Jsme se svými blízkými, s přáteli, bratry, sestrami, sousedy... součástí světa, a přitom s vírou, že to, v čem žijeme - ať už šťastně a spokojeně nebo s mnohými bolestmi, nejistotami a trápením, není všechno. To naše známé a viditelné není ta poslední skutečnost. Horizontem života, jsi ty, Pane Bože, tvé dlouhoshovívající milosrdenství. Tím se ujistíme při pohledu zpátky, s tím se díváme dopředu do budoucnosti, za to děkujeme. Myslíme na to, co mezi námi a tebou i mezi námi lidmi navzájem staví zdi, odcizuje nás. Myslíme na chyby, viny, zlo, tmu a šero, prosíme, odpusť, prosíme, pomoz nám dělat věci jinak, lépe, čistě. Prosvětli tmu v nás i kolem nás. Amen.

Čtení: Ex 33

Píseň: S 349 *Srdce čisté*

Text: Jan 8,12.21-24

Kázání: Kdysi jsem strávila se skupinou mládeže pár dní kolem konce roku na nějaké chalupě. Hodně jsme tam zpívali a nadlouho mi tenkrát utkvěl v hlavě verš z jedné písně: Pán Ježíš mi bude světlem na cestě mé. Vzpomněla jsem si na to i četbě dnešního textu. Už vícekrát mě napadlo, že jednotlivé verše z Janova evangelia jsou docela známé, ve formě ozdobných obrázků nebo výšivek se objevují na stěnách, záložkách do knihy, v kalendářích apod. Třeba tento verš z dnešního textu: "Já jsem světlo světa". Útěšný verš. Přitom celek evangelia je

složitější a hlavně náročnější. Nejsou to žádné "barvotiskové veršičky".

Já jsem světlo světa. Říká Ježíš. Janovo evangelium se rozzářilo hned v první kapitole: To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila (Jan 1,5). Dnešní verš o světle pokračuje: 12 *Ježíš k nim opět promluvil a řekl: "Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života."* Já jsem světlo světa - to je jen začátek. Verš pokračuje slovy o následování. Světlo života je prostorem, výzvou a ukazatelem k následování, k akci, aktivitě. Světlo není milé místo k sezení a sladkému rozjímání. Četli jsme ze SZ z knihy Exodus. Izraelcům na poušti byl ukazatelem cesty sloup oblakový, v noci sloup ohnivý. Žádná GPS, kde si můžete prohlédnout celý průběh cesty do vytyčeného cíle. Ale sloup, který se stále znovu objevuje a na člověku je, aby ho sledoval a ná-sledoval. Cesta je osvětlená, ale jako by se postupně před námi rozsvěcovaly lampy. Cíl nemáme před očima, ale spoléháme se (resp. ptáme se) na vedení.

O několik veršů dál čteme, že Ježíš odchází a budeme ho hledat. Takže žádné posezení ve světle svíček. ...*budete mě hledat, ale umřete ve svém hříchu.* Co to znamená "umřít ve svém hříchu"? V kontextu slov o světle a následování je setrvání v hříchu obrazem nehybnosti, usazenosti, nechuti vyjít ven. Jako by hřích byl prostor, kde je "smrádek a teplíčko", je to naše známé, není nám skvěle, ale zas tak hrozné to není, nic se nám měnit nechce. Je to vzpomínání Izraelců na "hrnce masa v Egyptě", zas až tak špatně jsme se tam neměli... Kolikrát se cestou pouští obořili na Mojžíše, resp na Pána Boha: kam nás to vlečeš?! Nechce se nám jít do nejistoty, kterou ukazuje neurčitý sloup oblakový nebo ohnivý. Bibli se táhne motiv následování. Věřící lidé jsou ti, kteří následují. Cestu k Pánu Bohu, do "Boží země" jim pomáhají vůdci - Mojžíš, Jozue, Samuel, proroci, králové... v NZ Jan Křtitel a další svědkové ukazující na Ježíše. Slovo vůdce je zprofanované. Protože být vůdcem je pro mnoho lidí lákavé, moc opájí, vůdce, který je sám sobě měřítkem, se snadno stane diktátorem.

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945)... Když v Německu začal vládnout Adolf Hitler, chtěl jako Vůdce rozhodovat i o fungování církvi a hlavně považoval to, co sám řekl a napsal za důležitější než bible. Hodně lidí si Hitlera pletlo s bohem. Dietrich Bonhoeffer patřil

mezi křesťany, kteří nepřestali zdůrazňovat, že je třeba poslouchat Boha a ne lidi. Krátce před válkou působil jako farář v Londýně, mohl tam zůstat, ale vrátil se do Německa, věřil, že se nejde před válkou a vlastní odpovědností za svou zemi a lidi v ní schovat. Poznal, že jako křesťan nemůže přihlížet Hitlerovu běsnění a zapojil se do odboje proti němu. Byl v čele Vyznávající církve. V roce 1943 se zasnoubil a těšil se na svatbu, v zápětí byl však zatčen a nakonec jen pár dní před koncem války popraven. Ve vězení napsal báseň Moc předivná. Je to jeho vyznání, že je tu ještě jiná a mnohem větší a důležitější Moc, než je ta, kterou vládou pozemští vládcové a diktátoři. A také, že každá lidská moc je omezená, že nakonec přijde ke slovu ta moc s velkým M. (z příručky pro nás O. Macka na téma: Přijď království tvé)

V roce 1937 dopsal Dietrich Bonhoeffer knihu Následování. Zdůrazňuje, že nejde si z Bible a Ježíšových slov a výzev vybírat jen něco. "Teprve tam, kde platí celé Ježíšovo přikázání a trvá výzva k neomezenému následování, může dojít k plnému osvobození lidí ke společenství s Ježíšem". Vykládá např. příběh o bohatém mladíkovi, který se obrací ke Ježíši se slovy: "Mistře dobrý, co dobrého budu činit, abych měl život věčný?" (Mt 19) Tento mladík by si chtěl s "dobrým mistrem" nezávazně popovídat, dovědět se od moudrého člověka něco zajímavého, ale přece jen nechce slyšet závazný pokyn Boží. Dietrich Bonhoeffer byl jedním z těch, kdo vzali Ježíšovu výzvu k následování vážně.

(Vážně bere výzvu k následování i dost našich současníků. Jedním z nich byl pan farář Miloslav Vašina, který zrovna včera měl pohřeb.)

Jestliže neuvěříte, zemřete ve svém hříchu. Tvrdé slovo. Budete se v tom plácát, sami se z bláta nevtáhnete, nevyhrabete. Sednete na lep tu jednomu, tu jinému "vůdci". Budete se točit jako křeček v kolotoči. Nedojdete do zaslíbené země. Jak jinak to ještě popsat? Co je to hřích? Myslet si, že to zvládnou sám. Mít Pána Ježíše jako světýlko na vánočním stromečku, u kterého se idylicky posadím, porozjímám... a přitom je to hvězda, která vyzývá na cestu. Ježíš je světlo, která vrhá světlo na - všeliké vůdce, lidské hodnoty, polovičatost, špatnost. Jestliže neuvěříte, že já to jsem... (říká Ježíš). Mojžíš chtěl vidět Hospodinovu slávu. Jeho tvář však spatřit nesměl,

mohl si jen stoupnout do skalní rozsedliny a vidět Hospodina zezadu, lemm jeho roucha (jak to poeticky nazývá Izajáš - Iz 1). Současníci Ježíšovi mají tu čest (nebo spíš milost) vidět mnohem víc. A díky lidské podobě a lidskosti snad i víc porozumět, jaký Hospodin je. Už nemusíme následovat jen neviditelného, vzdáleného, svatého, nebeského... (a dalších 100 jmen...) Boha, ale Ježíše, člověka, který ve své lásce je s lidmi a dotáhne to až na kříž. Jenže pro Ježíšovy židovské současníky (a možná i pro nás) je to tak těžké - v tom normálním člověku vidět Boha. Víra není jednoduchá ani samozřejmá, vždycky je to nějaký krok nebo skok s důvěrou a prosbou - věřím, pomoz mé nedověře.

Konec roku, pohled dopředu, do nového - to je velká neznámá. Ježíš říká, že nevíme, kam on jde, ale (přesto) zve nás k následování. Už teď. Ne až někdy. Je jedno španělské slovo (o moc víc jich neznám): mañána. Znamená "zítra", ale používá se ve smyslu odložení povinností a rozhodnutí na neurčito nebo na nikdy. Chceme Ježíšovi na pozvání odpovídat španělsky "mañána"?

Pane Bože, zveš nás k následování. Jiná víra než cesta za tebou není možná. Chceme si tebe a tvůj nárok pustit k tělu. S bázni a chvěním říkáme: veď nás - i tam, kam se nám nechce, i od toho, co se nám nechce opustit. A slovy písň (EZ 304): Snad bude někdy cesta zlá. Kdo s tebou jde, ten odolá a bude vítězem. Jen dej nám, Pane, pokoj svůj a na cestě nás posiluj, když úzkou cestou jdem. Amen.

Píseň: S 97 *Já jdu tam do Boží země*

Ohlášky, sbírka

Píseň: S 286 *Rok za rokem*

Přímluvná modlitba, modlitba Páně

Poslání: Iz 42,1-9

Požehnání: Neměj strach a neděš se, neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš. (Joz 1,9)

Píseň: Svítá 186 (EZD 697) *Moc předivná*